

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2025-681

23.6.2025

Ly Forsikring ASA

Livsforsikring/uføredækninger/pensjon

Livsforsikring – samboer – folkeregistrert adresse 2 år – avtl. § 36.

Klager og forsikrede hadde vært samboere i ca. 15 år, da forsikrede døde 17.12.23. Klager var registrert på husnummer A fram til 2021, da hun meldte flytting til B med virkning fra 2022. Forsikrede sin siste registrerte adresse var C/O adresse hos klager på husnummer A. Foretaket avsto krav i 2024 med henvisning til at forsikrede og klager ikke hadde samme adresse i folkeregisteret de siste to årene før forsikrede døde, slik vilkårene krevde. Saken reiste spørsmål om foretaket kunne avslå med henvisning til at de ikke hadde samme adresse i folkeregisteret de siste to årene før forsikrede døde, herunder om vilkåret er urimelig etter avtl. § 36. Nemnda sluttet seg til sekretariatets begrunnelse. Forsikrede og avdøde hadde ikke samme folkeregistrerte adresse de siste to årene før dødsfallet og det var ikke grunnlag for revisjon etter avtalelovens § 36. Nemnda bemerket at avdøde hadde egne livsarvinger, ikke hadde satt inn klageren som begunstiget til forsikringen, og hadde selv unnlatt å melde flytting. Nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede var omfattet av arbeidsgivers kollektive dekninger, herunder en gruppelivsforsikring, da han døde 17.12.23.

Klager var samboer med forsikrede i ca. 15 år.

Klager og forsikrede hadde ikke felles barn, og det var ikke oppnevnt begunstiget til dekningen.

I folkeregisteret var klager registrert på husnummer A fra 1.4.09 fram til 10.6.21. Hun meldte da flytting til husnummer B med virkning fra 11.3.22.

Forsikrede var registret med siste adresse under en C/O adresse hos klager på husnummer A.

Post til klager ble adressert til husnummer B.

Kartutsnitt viser at husnumrene A og B ligger rett ved hverandre.

En kjøpsavtale av 2021 om salg av husnummer A ble ikke signert.

Foretaket avsto 26.4.24 klagers krav om utbetaling fordi hun og avdøde ikke hadde hatt felles adresse i folkeregisteret de siste to årene før han døde.

Fra vilkårene:

1. Definisjoner

(...)

1.4.2 Samboer

Med samboer menes;

- person som forsikrede har levd sammen med i ekteskapslignende forhold, og det fremgår i Folkeregisteret at vedkommende har hatt samme bopel som forsikrede i de siste 2 år eller person som har felles bopel og felles barn med forsikrede

(...)

2.3 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen gir rett til engangserstatning ved forsikredes død med den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

(...)

Hvem som har rett til erstatningen

Dersom det er angitt i forsikringsbeviset at forsikrede har oppnevnt en eller flere personer som begunstiget, tilfaller forsikringssummen den/de begunstigede.

Hvis ikke annet er avtalt, vil erstatning utbetales til ektefelle eller samboer, subsidiært til arvinger etter lov eller testamente. Dette innebærer en utvidelse av forsikringsavtalelovens §§ 15-1 og 19-11 ved at samboer er likestilt med ektefelle.

Hvis forsikrede ved sin død etterlater seg både ektefelle og samboer, utbetales erstatningen til ektefellen

Klager har i det vesentlige anført at det er åpenbart urimelig og i strid med avtl. § 36 at foretaket ikke utbetaler til klager. Saken skiller seg fra tidligere saker ved et meget langt og stabilt samboerforhold i over 15 år, og at det ikke er omtvistet at avdøde ønsket å tilgodese klager og samboer. I andre rettsavgjørelser om dette var samboerforholdene typisk av langt kortere varighet, og det var mer usikkerhet om forholdet. I denne saken var det en ren forglemmelse at ikke også nå avdøde forsikrede meldte flytting til husnummer B samtidig som klager/medforsikrede. Dette er et nytt hus de hadde bygget sammen. Det har aldri vært behandlet en sak med samboerskap over 15 år og bekreftet av avdødes datter/livsarving, og der det så åpenbart bare beror på en forglemmelse at nå avdøde ikke også meldte flytting til nytt hus bygget i felleskap. I lys av dette er anvendelsen av vilkårene så urimelig at det må settes til side etter avtaleloven § 36.

Foretaket har i det vesentlige anført at det er lang og fast praksis på at foretakene kan gjøre gjeldende krav om felles folkeregistrert adresse de siste årene før dødsfall. Det er vist til LF-2017-138301 og til praksis i Finansklagenemnda, og at dette er et materielt krav som kan gjøres gjeldende selv om det ikke er tvil om at kravstiller og avdøde hadde vært samboere i lengre tid enn dette. Det er ikke grunnlag for å sette vilkåret til side etter avtl. § 36. Det er vist til LF-2017-138301, LG-2001-654, 2023-12, 2018-803, 2017-137, 2016-230 og 2013-525. I FSN-3202 kom nemnda til annet resultat, men både Bergen byrett og Gulating lagmannsrett kom senere til at foretaket kunne gjøre vilkåret gjeldende, jf. LG-2001-654. Lagmannsretten påpekt at det ikke er innholdet i vilkåret som eventuelt er urimelig, men at vilkåret i den aktuelle saken førte til et utilfredsstillende resultat som følge av unnlattelse av å registrere en boligadresse i Folkeregisteret. Denne uttalelsen fra Gulating lagmannsretten er fulgt opp i LF-2017-138301, der lagmannsretten ikke fant grunnlag for å sette vilkåret side etter avtaleloven § 36, selv om det ble bemerket at det i nemndspraksis er lett å peke på saker der avslag på utbetaling fremstår som urimelig. Det vil også være urimelig og i strid med avtalen å ikke utbetale til avdødes livsarvinger, jf. 2023-12.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav om erstatning under en livsforsikring (død), og reiser spørsmål om foretaket kan avslå kravet fordi vilkår om felles folkeregistrert bostedsadresse de siste to årene før dødsfallet ikke er oppfylt, og om vilkåret er urimelig etter avtl. § 36.

Sekretariatet ga ikke forsikrede medhold. Sekretariatet la til grunn at forsikrede og avdøde ikke hadde hatt samme folkeregistrerte adresse de siste to årene før dødsfallet, jf. vilkårspkt. 1.4.2 og 2.3. Etter sekretariatets syn var det ikke holdepunkter for revisjon etter avtl. § 36, jf. 2023-12.

Nemnda slutter seg til sekretariatets begrunnelse, og understreker at det her er tale om en avdød som har egne livsarvinger, og som verken har satt inn samboer som begunstiget eller selv meldt flytting. Det følger av høyesterettspraksis at hensynet til klarhet og forutberegnelighet skal vektlegges i saker som vedrører arv, jf. bl.a. Rt-2003-198.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Barbro Paulen (bransjerepresentant), og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).